

Een blik op de avifauna van Goa

Ruud Costers

Inleiding

Goa is met een oppervlakte van 3702 km² de kleinste deelstaat van India. Het ligt aan de Arabische Zee en telt circa twee miljoen inwoners. Op een afstand van 7200 km ligt Nederland, dat zowel in oppervlakte als in inwonersaantal negenmaal zo groot is. Na 451 jaar Portugees bestuur werd Goa in 1961 aan India overgedragen. Buiten de moessontijd – van juni tot en met september – is het klimaat er aangenaam, met wolkenloze lucht en temperaturen tussen 20° C in de nacht en 32° C overdag. Voor wie van zon en natuur houdt is het een ideale vakantiebestemming. Sinds 2009 brengen wij er in de winter vier weken door. Wij starten meestal in een klein hotel in de drukke badplaats Candolim in Noord-Goa, gaan vervolgens naar een binnenlands resort en eindigen in een appartement in het rustige Colva Beach in Zuid-Goa. Onze dagen vullen we met wandelen, relaxen aan het strand en het maken van vogelexcursies per taxi. Op deze manier kunnen we genieten van de rijke avifauna in diverse biotopen zoals

De Smyrna-ijsvogel komt in alle biotopen voor.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Oeverloper is bij elk water een gewone soort.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Overzichtskartaal van het gebied met de ligging van Goa (bron van de basiskaart: PlaneMad/Wikimedia).

zee, strand, rivier, meer, open gebied of tuin. Voor vogeldeterminatie maken wij dankbaar gebruik van de veldgids 'Birds of Southern India' van Grimmett & Inskipp uit de serie Helm Field Guides en van de website <http://www.observado.org>.

Het klinkt misschien vreemd maar het is ook leuk om in Goa alledaagse Nederlandse vogels te ontmoeten, zoals Wintertaling, IJs-

vogel, Waterhoen, Meerkoet, Wulp, Tureluur, Groenpootruiter, Oeverloper, Dodaars, Grote Zilverreiger, Blauwe Reiger en Huismus.

Zee- en strandvogels

Boven zee moeten we ons tevreden stellen met de talrijke Bruinkopmeeuwen, Lachsternen en Zwarte en Brahmaanse Vrouwen. Incidenteel vliegt er een Visarend of een

Mongoolse Plevieren met Bonte Strandloper en Strandplevier.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Op het strand staan we oog in oog met de Kleine Vorkstaartplevier.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Witbuikzeearend langs. Op rustige delen van het strand is het interessanter. Daar komen we rustende of foeragerende groepen van enkele honderden Mongoolse Plevieren tegen waarin ook de Strandplevier goed vertegenwoordigd is. Soms bevinden zich ook Drieteenstrandlopers of Bonte Strandlopers in zo'n groep. De ontmoeting met een rustende Kleine Vorkstaartplevier blijft in ons geheugen ge-

De Westelijke Rifeiger foerageert graag op deloedlijn.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

grift. Langs deloedlijn lopen altijd wel een aantal Westelijke Rifeigers. Na de moesson blijven op het strand een tijdlang meertjes achter. Daar vinden we verschillende soorten ijsvogels, steltlopers en reigers.

Watervogels

Langs rivieroevers en in meren zijn Indische Fluiteend, Witborstwaterhoen, Grijskop-

De Indische Fluiteend is de meest algemene eendensoort.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

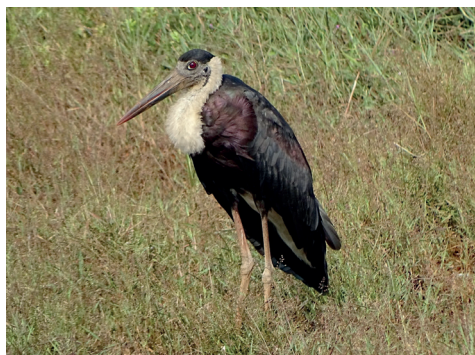
Het Witborstwaterhoen is veel algemener dan 'ons' Waterhoen.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Indische Kievit is ook in de nacht luidruchtig.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Langs rivieren kun je de Mangroveiger aantreffen.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Bisschopsooievaar toont zijn 'woolly neck'.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Indische Gapers houden zich graag op in rijstvelden.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

purperkoet, Bronsvleugeljaca, Steltkluut, Indische Kievit, Indische Dwergaalscholver, Middelste Zilverreiger, Mangrove-reiger, Indische Witte Ibis en Indische Gaper regelmatig aanwezig. Minder algemeen zijn Knobbeleend, Indische Vlekbekeend, Coromandeleend, Ooievaarsbekijsvogel, Zwartkapijsvogel, Bonte IJsvogel, Poelruiter, Waterfasant, Indische Slangenhalsvogel,

Zwarte Ibis en Bisschopsooievaar.

Vogels van open gebied

Langs doorgaande wegen kun je op elektriciteitsdraden overal Indische Scharrelaar, Boerenzwaluw, Roodkruinzwaluw, Roodstuit-zwaluw, Langstaartklauwier, Koningsdrongo en Indische Bonte Kwikstaart aantreffen. In de bosschages komen daar Parelhalstortel,

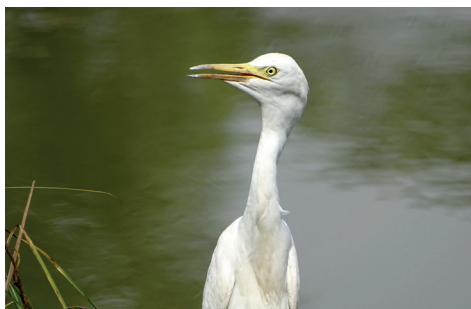
De Indische Scharrelaar zit graag op bovengrondse leidingen.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Langstaartklauwier is overal te vinden.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Waar een kudde koeien graast, lopen Oostelijke Koereigers.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Indische Ralreiger is alom aanwezig.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Uitzicht vanaf het balkon van het appartement op Katoenboom en palmen.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Zwarte en Aziatische Roodborsttapuit en Indisch Paapje bij. In de velden zijn Rotsduif, Oostelijke Koereiger en Indische Ralreiger alledaags en daar jaagt ook de Bruine Kieken-dief. Blauwe Pauw, Hop, Zwartkopwielewaal en Vlaggendrongo zijn daar toevalstreffers.

Tuinvogels

Het appartement in Colva Beach ligt op de eerste verdieping en heeft twee grote balkons. Als enthousiaste vogelaars is het hier goed toeven, maar eerst nadat de opgetrommelde cutter ons heeft verlost van de afhangende palmladeren die ons uitzicht belemmeren. De Indische kapokboom, de Cashewboom en vooral de Katoenboom trekken tal van vogelsoorten. In de vroege ochtend bij het eerste streepje daglicht schreeuwen Smyrna-ijsvogel en Huiskraaien ons wakker. Bij zonsopkomst verschijnen stevast Indische Koël, Chinese Spoorboek, Rosse Boomekster, Indiase

Wielewaal, Grijs Drongo en Dayallijster, gevolgd door Kopersmid, Kleine Goudrugspecht, Groene Baardvogel, Kleine Groene Bijeneter, Grijskopspreuw, Junglemaina, Roodoor-, Roodbuik- en Witbrauwbuul, de nietige Langstaartsnijdervogel, de luidruchtige Junglebabbelaar, Purperstuit-honingzuiger, Spitsstaartbronzemannetje en Muskaatvink. Op de grote palmladeren nemen soms Zwarte Wouw, Brahmanse Wouw, Oostelijke Koereiger, Blauwe Reiger, Purperreiger, Indische Ralreiger of Indische Gaper plaats. Minder algemeen in 'onze' tuin zijn Blauwstaartbijeneter, Indiase Papegaaiduif, Indiase Junglekraai, Kleine Menie vogel, Indiase Paradijsmonarch, Pagodespreuw en Roze Spreuw. In het luchtruim zien we in de namiddag vanuit het niets tientallen foeragerende Huisgierzwaluwen. Vanaf het balkon hebben we liefst 53 vogelsoorten kunnen bewonderen.

De Indische Koël (♀) foerageert graag in de Cashewboom.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

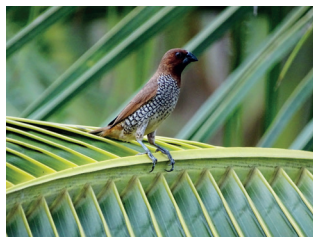
De Chinese Spoorboek is een dagelijkse tuingast.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Grijze Drongo met zijn fraaie rode oog.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Zijn monotone roep verraadt de Groene Baardvogel.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

De Muskaatvink broedt in de tuin.
Foto: Ruud Costers/Hanneke Reitsma.

Ten slotte

Goa is een vogelparadijs. We hebben inmiddels met zekerheid 134 van de meer dan 440 in Goa vastgestelde vogelsoorten kunnen bewonderen. Het smaakt nog immer naar meer.

LITERATUUR:

Grimmett, R. & T. Inskipp (2005): Birds of Southern India. Helm Field Guides.

Lainer, H. & R. Alvares (2013): Birds of Goa. The Goa Foundation.

■ Ruud Costers, Europaboulevard 212, 1825 SN Alkmaar, e-mail: ruudcosters@hetnet.nl.

Vogelaars schrijven voor vogelaars

Vogels kijken is populair in Nederland. Dat is niet vreemd natuurlijk, want overal in het land zijn enthousiaste en goed florerende vogelwerkgroepen actief en ook in de media wordt regelmatig aandacht besteed aan de vogelwereld om ons heen. Altijd zijn er vogelaars in het veld om simpelweg te genieten van de natuur of om mee te werken aan tellingen, inventarisaties, nestkastcontroles, nestbescherming, etc. Dat levert voortdurend een schat aan informatie op. Gegevens over aantallen en spreiding van soorten en over veranderingen. Populaties die af- of toenemen. Niet eerder ter plaatse waargenomen soorten die er plotseling aanwezig zijn. Vragen die men zich kan stellen, zijn: ‘Welke vogels broeden in dat bosgebied?’ of ‘Hoeveel vogels en welke soorten foerageren er in dat plassen gebied?’ Het hoeft natuurlijk niet alleen over aantallen en soortenlijstjes te gaan. Ook interessante observaties van het gedrag van vogels kunnen boeiende informatie opleveren. Wat eten die vogels eigenlijk? Hoe bemachtigen zij hun prooi? Hoe beschermen ze zich tegen predatie? Het zijn zomaar wat voorbeelden van vragen die u zou kunnen stellen en die aanleiding kunnen zijn om op zoek te gaan naar antwoorden, hetzij door literatuurstudie of door observaties in het veld.

Een heel ander onderwerp is de natuurbescherming. Ook de resultaten van een succesvolle actie voor bescherming van een vogelsoort of van het beschermen of verbeteren van een biotoop kunnen een interessant verhaal opleveren. Vaak is het dan de moeite waard die gegevens vast te leggen en te publiceren.

De redactie van *het Vogeljaar* is altijd op zoek naar nieuwe verhalen. Wij willen graag in contact komen met vogelaars en ornithologen die het leuk vinden anderen te vertellen wat zij hebben beleefd in het veld of anderen deelgenoot maken van de resultaten van veldonderzoek.

Daarnaast zijn wij ook geïnteresseerd in reisverhalen en verhalen over natuurbeschermingswerk. Wij doen daarom een beroep op u. Wij zijn benieuwd naar uw verhalen!

Behalve naar nieuwe kopij, zijn wij ook op zoek naar nieuw illustratiemateriaal en we nodigen hierbij dan ook fotografen en beeldend kunstenaars uit hun foto's, tekeningen of schilderstukken ter beschikking te stellen. Neem contact op met de redactie, e-mail: redactie@vogeljaar.nl.

■ Rob Kole, hoofdredacteur *het Vogeljaar*